

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(19) **BG**

(11) **203 Y1**
6(51) A 23 F 5/44
A 61 K 35/78

ОПИСАНИЕ КЪМ ПАТЕНТ

ЗА

ПОЛЕЗЕН МОДЕЛ

ПАТЕНТНО ВЕДОМСТВО

(21) Регистров № 99506

(22) Заявено на 17.03.95

(24) Начало на действие
на патента от:

Приоритетни данни

(31)

(32)

(33)

(41) Публикувана заявка в
бюлетин № 6 на 30.06.97

(45) Отпечатано на 30.06.98

(46) Публикувано в бюлетин № 3
на 31.03.98

(56) Информационни източници:

(62) Разделена заявка от рег. №

(73), (72) Патентоприетежател(и)
и изобретател(и):

ЛИЛИЯ АСЕНОВА ШУМКОВА

РУМЕН ИВАНОВ ТОДОРОВ

ВЕЛИСЛАВА КОЛЕВА ТОДОРОВА

СОФИЯ

(74) Представител по индустриална
собственост:

(86) № и дата на РСТ заявка:

(87) № и дата на РСТ публикация:

(54) ДИЕТИЧЕН ЗАМЕСТИТЕЛ НА КАФЕТО

(57) Заместителят се използва като тонизираща напитка и профилактично средство при болни от гастрит и язва, както и при хора със сърдечно-съдови, жлъчно-чернодробни и бъбречни проблеми, неврози, хипертонии, бременни и кърмачки. Съдържащите се в него билки и растителни продукти имат стомашно и дуоденопротективно действие и антиацидни свойства. Напитката се доближава по вкус и аромат до кафето, с което става по-привлекателна за консуматора. Заместителят съдържа препечени и смлени ечемични зърна, слюзести билки като медуница, голям лопен, слезен, широколист живовляк, жълт кантарион, билки, които съдържат горчила - тинтява и хмел, и инулин, например корен от лопен и корен от цикория, както и растителни продукти, ускоряващи изпразването на стомаха - ечемик и люцерна.

5 претенции

BG 203 Y1

(54) ДИЕТИЧЕН ЗАМЕСТИТЕЛ НА КАФЕТО**Област на техниката**

Полезният модел се отнася до диетичен заместител на кафето, който намира приложение като тонизираща напитка и като профилактично средство при болни от гастрит и язва и такива в ремисия. Подходящ и полезен е и при болни, за които кофеинът и танините, съдържащи се в кафето, са вредни, а именно при сърдечно-съдови, жлъчно-чернодробни и бъбречни заболявания, неврози, както и при бременни и кърмачки.

Предшестващо състояние на техниката

Известни са редица заместители на кафето, като леблебия, ръж, която съдържа 70% полизахариди от типа на нишестето в леблебията; препечени смлени жълъди, които съдържат обаче 10% танини, кверции, мазнини и захари; препечени смлени корени от цикория, които наподобяват аромата на кафето благодарение на съдържащия се в тях инулин; препечени ечемични зърна. Като диетично се предлага и безкофеиново кафе, от зърната на което преди печенето е извлечен кофеинът, но не и танините, които са около 4,6%. (Андреев А.К. "Стокосзнание на производствените стоки", III част, Д.И.Варна, 1963, с.237; Гюнтер, Дикер, Колески, "Товароведение производствених товаров", Москва, 1962, с.170-171).

Техническа същност на полезния модел

Диетичният заместител на кафето съгласно полезния модел е на основата на препечени до определен цвят и смлени ечемични зърна от бирен сорт със сламеноожълт цвят и къс осил и билки, съдържащи слюзести вещества, горчила, инулин и хлорофил. Включени са следните съставки в %: от 70 до 75% зърна от ечемик *Hordeum vulgare*, бирен сорт, които съдържат 40% нишесте, 10 протеин, 10% декстрин, 30% левулоза, холин, ензими, хордеин, като е богато наличието на полизахариди от типа на нежната целулоза; от 10 до 15% слюзести билки; 5 до 6% билки, съдържащи горчила; 5 до 6% билки, съдържащи инулин, и 5 до 6% растителни продукти, ускоряващи изп-

разването на стомаха.

Слузестите билки съдържат омекчителни и противовъзпалителни вещества и са *Pulmonaria officinalis* - медуница, съдържащия от 6 до 10% слюзести вещества); *Verbascum thabsiforme* - голям лопен /съдържание на слюзести вещества 3%; *Malvasilvestris* - горски слезен /10% слюзести вещества/; *Plantago lanecolata* - широколист живовляк и *Hypericum perforatum* - жълт кантарион.

Билките, съдържащи горчила, се влагат основно за подобряване вкуса на напитката. Те са: *Verbascum thabsiforme* /голям лопен/, *Gentiana cruciata* /синя тинтява/, *Menyanthes trifoliata* /блатен трилистник/, *Humulus lupulus* /обикновен хмел/.

За подобряване аромата на напитката са включени билки, съдържащи инулин, които са *Verbascum thabsiforme* - коренище от лопен и корен от цикория *Rad.cichoriae*.

Растителните вещества, ускоряващи изпразването на стомаха, могат да бъдат съдържащите се в ечемика хордеини, както и люцерна /*Medico sativa*/.

Приготвянето на диетичното кафе става по следния начин.

Ечемичните зърна се пресяват, за да се почистят от евеантуални попаднали в тях семена от плевели и се изпичат в термични барабани при температура 250°C, докато придобият шоколадов цвят, след което се охлаждат и смилат на финодисперсна субстанция. Билките се нарязват надребно и също се смилат до получаване на финодисперсна субстанция, след което се смесват със смлените ечемични зърна и сместа се хомогенизира.

Предимствата на кафезаместителя съгласно полезния модел се изразяват в следното.

Освен че по вкус и аромат наподобява кафето без да проявява вредните му свойства, поради което е подходяща за консумация от всички, на които кафето е противопоказано, напитката съдържа растителни субстанции, които имат стомашно и дуоденопротективно действие и антиациден ефект.

Препечената целулоза от ечемичните зърна играе роля на баластно вещество и има абсорбиращ ефект по отношение на стомашната секреция. Слузестите билки имат омекчаващо действие и успокояват възпаления на лигавицата на стомаха, дванадесетопръстника и червата, нормализират функцията на жле-

зите на лигавицата, на което се дължи анти-ацидният ефект - намаляване и изчезване на киселините, паренето в стомаха и дванадесетопръстника, а съответно и на болката. Добавката на билки, ускоряващи изпразването на червата и стомаха, води до облекчаване напрежението в корема и диафрагмата, което облекчава сърдечната дейност и оттичането на жлъчката.

Примери за изпълнение на полезния модел

Пример 1. За получаване на 100 g диетичен заместител на кафето се смесват следните съставки в g: 70 препечен смян ечемик; 15 слузести билки - медуница и голям лопен в съотношение 1:1, т.е. поравно по 7,65 g; 5 съдържащи горчила билки - голям лопен; 5 билки, съдържащи инулин - коренища лопен; 5 билки, усилващи стомашния пасаж - люцерна.

Изчистените и пресети зърна ечемик се изпичат при температура 250°C до шоколадово оцветяване и след охлаждане се смилат на финодисперсна субстанция, след което се смесват с нарязаните надребно и смлени билки, като сместа се хомогенизира.

Пример 2. За получаването на 100 g кафезаместител се влагат следните съставки в g: 75 ечемик; 10 слузести билки - медуница и жълт кантарион в съотношение 1:1; 5 хмел за горчивина; 5 цикория, която съдържа инулин; 5 живовляк за ускоряване на изпразването на стомаха.

Приготвянето на сместа става, както е описано в пример 1.

Приложение на полезния модел

Ако се използва като заместител на кафето при болни със сърдечно-съдови, жлъчно-чернодробни и бъбречни проблеми, хипертоници, бременни, кърмачки и хора с неврози,

напитката се приготвя като две чаени лъжички от кафе заместителя се смесват със 150 g вода и се варят до образуване на каймак. Подслажда се със захар или заместител на захарта по желание на консуматора.

При болни с киселини, болки, парене в стомаха и дванадесетопръстника заместителят на кафето се пие по 150 g на ден 1/2 h преди ядене. При киселини след нахранване може да се пие по 50 g от дозата 1 h след ядене. При деца се използва 1/2 доза.

Патентни претенции

1. Диетичен заместител на кафето на основата на препечени зърна от ечемик, билки и растителни продукти, характеризиращ се с това, че съдържа следните съставки в %: от 70 до 75 препечени и смлени зърна от ечемик *Hordeum vulgare* бирен сорт, 10 до 15 слузести билки, 5 до 6 билки, съдържащи горчила, 5 до 6 билки, съдържащи инулин и 5 до 6 растителни продукти, ускоряващи изпразването на стомаха.

2. Заместител на кафето съгласно претенция 1, характеризиращ се с това, че слузестите билки са *Pulmonaria officinalis* медуница, *Verbascum thabsiforme* голям лопен, *Malva silvestris* слезен, *Plantago lanceolata* широколист живовляк и *Hypericum perforatum* жълт кантарион.

3. Заместител на кафето съгласно претенция 1, характеризиращ се с това, че билките, съдържащи горчила, са *Verbascum thabsiforme* голям лопен, *Gentiana cruciata* тинтява и *Humulus lupulus* хмел

4. Заместител на кафето съгласно претенция 1, характеризиращ се с това, че билките, съдържащи инулин, са *Verbascum thabsiforme* корен лопен и *Red. cichoriae* корен цикория.

5. Заместител на кафето съгласно претенция 1, характеризиращ се с това, че растителните продукти, ускоряващи изпразването на стомаха, са от *Hordeum vulgare* ечемик и *Medicago sativa* люцерна.

Издание на Патентното ведомство на Република България
1113 София, бул. "Д-р Г. М. Димитров" 52-Б

Експерт: М. Минева

Редактор: В. Алтаванова

Пор. № 38943

Тираж: 40 MB